

**HAZIR GİYİM SEKTÖR
RAPORU**

***TİCARET BAKANLIĞI
İHRACAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ***

HAZIR GIYİM SEKTÖR RAPORU

SEKTÖRÜN TANIMI

SITC NO: 84

ARMONİZE NO: 61 ve 62

TÜRKİYE'DE ÜRETİM

Tekstil ve hazır giyim sektörü, 1980 yılında uygulamaya konulan ihracata yönelik kalkınma politikası ile hızla büyümeye başlamış ve bu tarihten itibaren sektöre yapılan yatırımlar artmıştır. Tekstil ve hazır giyim sektörü birlikte değerlendirildiğinde, gayri safi yurt içi hasıla, imalat sanayi ve sanayi üretimindeki pay, ihracat, ekonomiye sağladığı net döviz girdisi, istihdam, yatırım gibi makro-ekonomik büyüklükler açısından Türkiye'nin önemli sektörlerinden biridir. Bugün Türk tekstil ve hazır giyim sektörü büyük oranda ihracat odaklı bir sektördür. Mevcut kapasiteler yurt içi talepten oldukça fazladır.

Türk hazır giyim sektörü 2019 yılı itibariyle %3,3 pay ile dünyanın 7'inci büyük hazır giyim ihracatçısı konumundadır. AB ülkelerine hazır giyim ihracatında ise ülkemiz Çin ve Bangladeş'in ardından 3'üncü sırada yer almaktadır. Bugün, hazır giyim sektörü, üretim ve istihdamdaki büyük ağırlığıyla ülkemiz ekonomisinin lokomotif sektörlerinden birisi konumundadır.

Sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerin çoğu küçük ve orta büyüklükteki işletmeler niteliğindedir. Sosyal Güvenlik Kurumu 2020 yılı Ocak-Nisan dönemi istatistiklerine göre, Türkiye genelinde giyim eşyaları imalatı, tekstil ve deri sektöründe faaliyet gösteren firmaların sayısı 58.000 civarındadır. Bu firmalarda kayıtlı yaklaşık 1.100.000 kişi istihdam edilmektedir.

Türkiye'de üretilen hazır giyim ürünlerinin büyük bir kısmını pamuklu ürünler oluşturmaktadır. Sektörün pamuk, yün, iplik ve kumaş gibi hammadde ve ara malı ihtiyacı büyük ölçüde yurt içinden karşılanmakla birlikte, önemli miktarda ithalat da gerçekleştirilmektedir. Türkiye 2018/19 sezonunda dünyanın 6'inci büyük pamuk üreticisi olmasına karşın, yerli üretim iç talebi karşılamamaktadır. Ülkemiz dünya pamuk tüketiminde 5'inci sırada almaktadır.

Sektörün sahip olduğu başlıca avantajlar hızlı teslimat, hedef pazarlara olan yakınlık, teknik, sosyal ve idari bilgi birikimi, tecrübe, geniş ürün yelpazesi ve tasarım kapasitesi olarak sıralanabilir. Hazır giyim sektöründeki büyük firmalar son zamanlarda yurt içinde ve yurt dışında mağazalaşmaya yoğunlaşmışlardır. Türk hazır giyim sanayi esnek üretim yapısına sahip olup, değişen moda eğilimlerine de uyum sağlayarak yüksek katma değere sahip, moda uyumlu ürünler üretir konuma gelmiştir.

Dünyada, özellikle gelişmiş ülkelerde çevre, kalite, sağlık vb. alanlarda yaşanan gelişmelerin bir sonucu olarak bu konularla ilgili çeşitli düzenlemelere ve uygulamalara gidilmektedir. Bugün, hazır giyimde en önemli pazarımız olan AB'de çevre ve sağlıkla ilgili olarak yaşanan gelişmelerin bir sonucu olarak, pek çok ürünün yanı sıra tişörtler için AB çevre etiketi geliştirilmiştir. Firmalarımız da son yıllarda bu gelişmeleri yakından takip etmekte ve çevre etiketlerine artan bir oranda ilgi göstermektedirler. Buna bağlı olarak da kalite yönetim sistemlerine uygun faaliyet gösteren firmaların sayısı hızla yükselmektedir. Sektör Avrupa'da uygulamaya konan çevre ve sağlıkla ilgili düzenlemelere uyum sağlamıştır. Azo boyar maddelerle ilgili özellikle Almanya'da başlayan gelişmelerin bir sonucu olarak, 1 Mart 1995'den itibaren söz konusu boyar maddelerin Türkiye'de üretimi, kullanımı ve ithali ile söz konusu aminlerin boyar madde üretiminde kullanımı yasaklanmıştır.

TÜRKİYE'NİN DIŞ TİCARETİ

İhracat

2005 ve 2006 yılında 11,5 milyar dolar civarında gerçekleşen hazır giyim ihracatı 2007 yılında %15,6 oranında artış göstererek 13,5 milyar dolara yükselmiştir. 2008 yılında ise önemli pazarlarımızdan İngiltere ve A.B.D.'ye gerçekleştirilen ihracatın sırasıyla %20 ve %40 oranlarında gerilemesi toplam hazır giyim ihracatının %2,3 düşmesine ve 13,2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmesine yol açmıştır. 2009 yılında küresel krize bağlı dış talepteki daralmanın bir sonucu olarak %14,7 gerileyerek 11,2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşen sektör ihracatı, 2010 yılında yeniden artış trendine girerek %10,3 oranında artış göstermiş ve 12,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2011 ve 2012 yıllarında sırasıyla %9,4 ve %2,5 artış sağlanmış, 2013 yılında ise %8,1 oranında artışla 15 milyar dolar tutarında hazır giyim ürünleri ihracatı gerçekleştirilmiştir. 2014 yılında sektör ihracatımız bir önceki yıla göre %8,7 oranında artış göstermiş ve 16,3 milyar dolar olarak gerçekleşerek en yüksek seviyesine ulaşmıştır. 2019 yılında ise hazır giyim ihracatımızdaki artış trendi devam etmiş, bir önceki yıla göre %1,5 oranında artarak 15,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Son yıllarda hazır giyim ihracatının toplam ihracat içindeki payı azalmış olmakla birlikte söz konusu pay 2012 yılında %9,1 iken 2013 yılında artarak %9,9 olmuştur. 2014 ve 2015 yıllarında söz konusu pay %10,3 olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılında ise bu pay, %9,1 olarak gerçekleşmiştir.

2018 yılı itibarıyla hazır giyim ihracatının 9 milyar doları örme ürünlerden, 6,2 milyar doları da örülmemiş ürünlerden kaynaklanmıştır. 2019 yılında ise ülkemiz 9,1 milyar dolarlık örme ürün, 6,5 milyar dolarlık da örülmemiş ürün ihracatı gerçekleştirmiştir. 2,7 milyar tişörtler, 2 milyar dolarla kazaklar, 1,2 milyar dolarla kadın ve kız çocuklar için takımlar ve 1,1 milyar dolarla çoraplar örme ürünler arasında en öne çıkan ihracat kalemleridir.

Türkiye'nin Örne Giyim İhracatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Tanımı	2017	2018	2019	Değişim (18/19)
6101	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	33.944.734	29.731.942	33.944.248	14,17%
6102	Kadın/kız çocuk için dış giyim	31.004.137	21.333.975	19.845.899	-6,98%
6103	Erkek/erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	355.821.574	384.679.715	393.869.157	2,39%
6104	Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	1.161.440.139	1.237.995.233	1.249.695.815	0,95%
6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek	245.969.355	245.436.445	227.898.793	-7,15%
6106	Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz	464.602.185	466.484.880	438.436.179	-6,01%
6107	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	135.167.719	123.213.001	126.198.046	2,42%
6108	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	241.563.214	252.489.550	265.370.850	5,10%
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası	2.874.065.581	2.797.816.343	2.726.587.168	-2,55%
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya	1.795.768.325	1.931.343.395	1.976.630.536	2,34%
6111	Bebek için giyim eşyası	181.069.273	180.378.265	203.479.573	12,81%
6112	Spor kıyafetleri, kayak, yüzme kıyafetleri	97.973.030	106.516.102	130.649.482	22,66%
6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan örülmüş giyim eşyası	515.624	927.456	1.116.384	20,37%
6114	Diğer giyim eşyası	93.056.703	115.426.022	119.925.643	3,90%
6115	Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler	1.058.479.329	1.079.548.710	1.097.797.825	1,69%
6116	Eldiven	3.595.438	3.116.899	3.683.942	18,19%
6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı; hazır aksesuar ve parçaları	65.995.049	65.371.977	74.121.412	13,38%
	Toplam	8.840.031.409	9.041.809.910	9.089.250.952	0,52%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

Örülmemiş ürünlerden ise 2019 yılında 2,9 milyar dolarla kadın ve kız çocuklar için takımlar, 1,5 milyar dolarla erkek ve erkek çocuklar için takımlar, 625 milyon dolarla kadın ve kız çocukları için bluz ve gömlekler ve 531 milyon dolarla erkek ve erkek çocuklar için gömlekler en önemli ihracat kalemlerini oluşturmuştur.

Türkiye'nin Örülmemiş Giyim İhracatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Tanımı	2017	2018	2019	Değişim (18/19)
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	91.511.424	118.156.315	137.877.774	16,69%
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	98.154.805	101.385.155	109.503.316	8,01%
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	1.419.464.760	1.465.846.233	1.471.826.626	0,41%
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	2.475.070.235	2.744.895.892	2.947.082.189	7,37%
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	553.709.094	566.362.907	530.831.911	-6,27%
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	697.826.930	702.109.978	624.986.399	-10,98%
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	53.665.581	47.682.536	54.009.405	13,27%
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	201.424.802	176.821.863	182.260.229	3,08%
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	73.013.576	68.462.965	78.947.305	15,31%
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	11.786.929	15.540.834	19.413.304	24,92%
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	118.814.830	112.085.582	145.345.443	29,67%
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	49.373.976	42.112.964	45.501.663	8,05%
6213	Mendil	966.199	895.545	953.199	6,44%
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	86.033.495	79.049.934	81.325.349	2,88%
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	4.690.545	4.757.783	4.330.798	-8,97%
6216	Eldiven	895.347	1.053.664	1.346.134	27,76%
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	11.441.727	15.148.350	15.403.886	1,69%
	Toplam	5.947.844.255	6.262.368.500	6.450.944.930	3,01%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

Türkiye 2019 yılı hazır giyim ihracatının %68,7'sini ilk 10'da yer alan Almanya (%16,6), İspanya (%14,5), İngiltere (%11,7), Hollanda (%6,7), Fransa (%4,8), Irak (%4,1), İtalya (%3,1), Danimarka (%2,5), ABD (%2,5) ve İsrail'e (%2,2) gerçekleştirmiştir. Bu ülkelerden Almanya, uzun yıllardır Türkiye'nin en önemli hazır giyim pazarı durumundadır. Son 10 yıldır diğer ülkelere yapılan ihracatın gelişmesiyle, Almanya'nın payı 1996 yılında %47,3 iken 2019 yılında %16,6'ya kadar gerilemiştir.

Uzun yıllar Almanya ve İspanya'nın ardından üçüncü önemli pazar olan İngiltere'ye yönelik ihracatımız 2018 yılında %3,3 oranında artış ile 1,92 milyar dolar tutarında gerçekleşmiştir. 2019 yılında ise anılan ülkeye hazır giyim ihracatımız %5,5 oranında azalış ile 1,81 milyar dolar tutarında gerçekleştirilmiştir.

A.B.D.'ye gerçekleştirilen hazır giyim ihracatımız, 2003 yılında 1,2 milyar dolarla en yüksek seviyesine ulaşmış; ancak, sonraki yıllarda büyük bir gerileme içine girerek 2019 yılı

itibarıyla 396 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. ABD, ülkemiz hazır giyim ihracatında %2,5 pay ile 8. sırada yer almaktadır.

Diğer taraftan Irak son yıllarda hazır giyim ihracatımızın en fazla artış gösterdiği pazarlardan birisi olmuştur. 2009 yılında Irak'a yönelik hazır giyim ihracatımız %90,5 oranında artış göstererek 161,4 milyon dolara ulaşırken, ülkemiz hazır giyim ihracatı içindeki payı %1,4'e yükselmiştir. Anılan ülkeye yapılan hazır giyim ihracatı 2010, 2011 ve 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 yıllarında sırasıyla %6, %33, %52,7, %47,7, %18,7, %14,9, %28,1, 31,5 oranlarında artış göstermiştir. 2018 yılında ise anılan ülkeye %6,6 azalış ile 617 milyon dolar tutarında ihracat gerçekleştirilmiştir. 2019 yılında ise Irak'a yönelik hazır giyim ihracatımız %3,9 oranında artarak 641 milyon Dolar tutarında gerçekleşmiş ve Irak ülkemiz hazır giyim ihracatında 6. sırada yer almıştır.

2019 yılında hazır giyim ihracatımızda en fazla ihracat yapılan ilk 20 ülke arasında en fazla ihracat artışı sağlanan ülke Kazakistan olmuştur. Anılan ülkeye 2019 yılında %64,1 artış ile 153,5 milyon dolar hazır giyim ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Türkiye'nin Ülkeler Bazında Hazır Giyim İhracatı (ABD \$)

Ülkeler	2018	2019	Değişim (18/19)
ALMANYA	2.706.917.574	2.572.142.642	-5,0%
İSPANYA	2.326.613.414	2.256.869.532	-3,0%
İNGİLTERE	1.916.839.085	1.811.812.092	-5,5%
HOLLANDA	890.719.746	1.033.943.982	16,1%
FRANSA	740.002.710	746.783.431	0,9%
IRAK	617.087.870	641.425.774	3,9%
İTALYA	472.608.752	481.557.567	1,9%
A.B.D.	351.061.861	396.189.618	12,9%
DANİMARKA	391.538.444	383.885.234	-2,0%
İSRAİL	311.876.017	346.620.520	11,1%
POLONYA	315.510.722	275.311.472	-12,7%
SUUDİ ARABİSTAN	218.964.844	265.909.264	21,4%
RUSYA FEDERASYONU	214.669.927	242.975.937	13,2%
BELÇİKA	262.452.495	235.954.612	-10,1%
LİBYA	159.487.475	213.216.630	33,7%
İSVEÇ	232.720.619	210.529.026	-9,5%
CEZAYİR	158.327.179	165.679.598	4,6%
KAZAKİSTAN	93.527.735	153.509.323	64,1%
ROMANYA	128.413.087	148.965.306	16,0%
UKRAYNA	120.788.681	146.955.942	21,7%
LİSTE TOPLAMI (İLK 20 ÜLKE)	12.630.128.237	12.730.237.502	0,8%
AB-28 TOPLAMI	11.095.368.482	10.952.610.797	-1,3%
GENEL TOPLAM	15.304.178.410	15.540.195.882	1,5%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

Hazır giyim alanında Türkiye'nin en önemli rakipleri, özellikle düşük ihrac fiyatlarına sahip Uzakdoğu ülkeleridir. 2005 yılında tekstil ve hazır giyim ticaretindeki kotaların kalkmasıyla dünyanın en büyük hazır giyim üreticisi ve ihracatçısı olan Çin, dünya tekstil ve hazır giyim pazarındaki liderliğini güçlendirmektedir. Diğer taraftan, 2007 yılının ortalarında ABD'de ortaya çıkan finansal kriz, 2009 yılında hem ABD'de hem de AB'de daha da derinleşmiş; büyük ölçüde bu pazarlara ihracat yapan gelişmekte olan ekonomilerde de daha yıkıcı etkiler yaratarak tüm dünyayı etkisine almıştır. Bu olumsuz koşullarda özellikle gelişmiş ülkelerdeki tüketicilerin zorunlu olmayan mallardaki tüketimlerini büyük ölçüde kısmaları

pek çok üründe olduğu gibi hazır giyim harcamalarının da azalmasına yol açmış ve bu durumdan ülkemiz hazır giyim ihracatı da çok olumsuz bir biçimde etkilenmiştir. AB pazarındaki olumsuz gelişmelerin yanı sıra, son yıllarda komşu ve çevre ülkelerde yaşanan siyasi istikrarsızlık ile Dolar-Euro paritesindeki değişim tüm sektörlerde olduğu gibi hazır giyim ihracatımızı da olumsuz yönde etkilemiştir. Diğer taraftan; 2013 yılı itibarıyla AB ülkelerinin ekonomilerinde yaşanan toparlanmaya bağlı olarak daha önceki yıllarda %82 seviyelerinde olan AB ülkelerinin ihracatımızdaki payının azalma eğilimine girdiği gözlenmektedir. 2019 yılı itibarıyla AB'nin hazır giyim ihracatımızdaki payı %70,5'tir.

İthalat

Türkiye'nin hazır giyim ithalatı, kotaların kaldırılması süreciyle birlikte, özellikle 2003 yılından itibaren hızla yükselmeye başlamış ve 2016 yılı itibarıyla 2,5 milyar dolara ulaşmıştır. Ancak 2018 yılında hazır giyim ithalatımız %18,7 oranında gerileyerek 1,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2019 yılında ise sektör ithalatı yeniden azalış göstererek 1,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Çin, Bangladeş, Hindistan, Vietnam, Kamboçya, Sri Lanka, Endonezya ve Pakistan'dan gerçekleştirilen hazır giyim ithalatı 1998'de %7 payla sadece 14,5 milyon dolarken, 2019 yılına gelindiğinde %53,5 payla yaklaşık 740 milyon dolara ulaşmıştır. Diğer taraftan son yıllarda İtalya ve İspanya, ülkemiz ithalatında Uzakdoğu pazarlarını geride bırakarak öne çıkmıştır. Hazır giyim ithalatımızda Çin 1. sırada, Bangladeş 2. sırada, İtalya 3. sırada ve İspanya 4. sırada yer almaktadır. 2018 yılında Çin'den %21,1 azalış ile 402,9 milyon dolar; Bangladeş'ten %38,1 azalış ile 259,7 milyon dolar; İspanya'dan ise %0,2 artış ile 78,3 milyon dolar tutarında hazır giyim ithalatı yapılmıştır. 2019 yılında ise Çin ve Bangladeş yapılan hazır giyim ithalatı, sırasıyla %26,5 ve %19,7 oranında azalmasına rağmen, söz konusu ülkeler, ülkemizin en fazla ithalat yaptığı ülkeler sıralamasındaki yerlerini korumuşlardır. Sektör ithalatında 3.sırada İtalya yer almaktadır. İtalya'dan 2019 yılında %9,3 azalış ile 115,7 milyon dolar tutarında ithalat gerçekleştirilmiştir.

Türkiye'nin Örne Giyim İthalatı (ABD \$)

GTİP	Ürün tanımı	2017	2018	2019	Değişim (18/19)
6101	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	14.791.199	14.617.537	13.364.988	-8,57%
6102	Kadın/kız çocuk için dış giyim	17.356.301	15.606.838	17.043.676	9,21%
6103	Erkek/erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	44.759.025	35.145.885	32.285.608	-8,14%
6104	Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	77.558.900	72.036.638	63.669.559	-11,62%
6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek	26.806.316	25.501.079	20.695.478	-18,84%
6106	Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz	15.236.109	10.260.031	9.917.452	-3,34%
6107	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	8.754.631	7.346.981	6.396.563	-12,94%
6108	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	18.245.468	13.938.098	11.692.132	-16,11%
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası	159.260.282	135.785.883	122.873.669	-9,51%
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya	184.018.371	162.310.350	140.215.642	-13,61%
6111	Bebek için giyim eşyası	32.568.067	17.725.986	13.235.490	-25,33%
6112	Spor kıyafetleri, kayak, yüzme kıyafetleri	29.170.396	27.955.265	17.304.250	-38,10%
6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan örülmüş giyim eşyası	4.919.000	4.879.618	4.874.578	-0,10%
6114	Diğer giyim eşyası	10.867.466	9.835.740	8.454.643	-14,04%
6115	Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler	33.356.690	21.078.276	16.331.623	-22,52%
6116	Eldiven	46.851.071	38.863.938	23.877.071	-38,56%
6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı; hazır aksesuar ve parçaları	11.132.281	8.415.520	5.986.723	-28,86%
	Toplam	735.651.573	621.303.663	528.219.145	-14,98%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

Ürünler bazında hazır giyim ithalatı incelendiğinde, örülmemiş giyim eşyasının 528 milyon Dolarla daha önemli bir yer tuttuğu görülmüştür. Bu ürünler arasında özellikle kazak ve tişörtler ithalatta önemli yer tutmuştur. Örne ürünlerde ise, ithalat 853 milyon dolar olarak gerçekleşirken, kadın ve kız çocukları için takımlar ile erkek ve erkek çocukları için takımlar ithalatta en önemli kalemleri oluşturmuştur.

Türkiye'nin Örülmemiş Giyim İthalatı (ABD \$)

GTİP	Ürün tanımı	2017	2018	2019	Değişim (18/19)
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	146.474.121	153.512.257	117.554.151	-23,42%
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	159.472.256	140.973.203	116.820.656	-17,13%
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	224.546.573	208.795.167	147.762.395	-29,23%
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	302.748.287	262.647.978	246.401.751	-6,19%
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	91.119.482	52.106.414	45.199.380	-13,26%
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	113.121.162	92.729.827	65.391.154	-29,48%
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	1.065.726	862.695	763.413	-11,51%
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	4.711.117	4.034.551	3.069.535	-23,92%
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	16.465.480	9.240.252	6.662.784	-27,89%
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	132.251.973	40.881.589	28.539.203	-30,19%
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	43.540.397	27.427.137	22.480.754	-18,03%
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	56.714.765	41.521.057	27.155.579	-34,60%
6213	Mendil	788.138	941.990	438.336	-53,47%
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	26.360.550	17.489.944	12.077.441	-30,95%
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	4.583.234	3.465.622	2.528.809	-27,03%
6216	Eldiven	6.140.054	3.589.075	3.329.247	-7,24%
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	12.407.621	8.706.485	7.134.968	-18,05%
	Toplam	1.342.510.936	1.068.925.243	853.309.556	-20,17%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

Türkiye'nin Ülkeler Bazında Hazır Giyim İthalatı (ABD \$)

Ülkeler	2018	2019	Değişim (%) (18/19)
ÇİN	402.921.999	296.106.220	-26,51%
BANGLADEŞ	259.720.984	208.500.953	-19,72%
İTALYA	127.627.211	115.699.585	-9,35%
İSPANYA	78.291.184	86.228.894	10,14%
VİETNAM	81.208.642	76.526.069	-5,77%
MISIR	124.671.938	75.129.243	-39,74%
FAS	61.392.460	61.181.900	-0,34%
GÜRCİSTAN	40.926.998	47.158.571	15,23%
KAMBOÇYA	53.791.492	47.017.423	-12,59%
HİNDİSTAN	54.187.264	38.364.829	-29,20%
BURMA (BİRMANYA/MYANMAR)	22.856.793	36.577.323	60,03%
PAKİSTAN	30.228.034	32.462.225	7,39%
PORTEKİZ	33.248.504	30.797.736	-7,37%
ROMANYA	23.454.854	22.612.955	-3,59%
ENDONEZYA	25.547.282	20.541.023	-19,60%
SRİ LANKA	26.169.615	20.233.694	-22,68%
BULGARİSTAN	29.205.507	17.867.147	-38,82%
ALMANYA	21.195.081	10.972.476	-48,23%
TUNUS	14.808.451	10.944.884	-26,09%
MOLDOVA	15.502.934	10.094.961	-34,88%
LİSTE TOPLAMI	1.526.957.227	1.265.018.111	-17,15%
GENEL TOPLAM	1.690.228.906	1.381.528.701	-18,26%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

DÜNYA HAZIR GİYİM TİCARETİ

2005 yılında kotaların kalkmasıyla birlikte, dünya hazır giyim pazarında hem arz hem de talep yönünde şiddetli bir rekabet yaşanmaya başlamıştır. Kötüleşen ekonomik koşullar nedeniyle A.B.D, Almanya ve Japonya gibi büyük ülkelerde tüketicilerin satın alma kararlarında fiyatın önemi artmaya başlamıştır. Özellikle, tüketicilerin belirli bir kalitedeki ürünü daha düşük fiyatlardan talep etmesi, hazır giyim ürünleri üzerinde ciddi bir fiyat baskısı yaratmıştır.

Diğer taraftan, perakende sektöründe faaliyet gösteren firmaların çeşitlenmesi, sayılarının artması ve faaliyetlerinin genişlemesi hazır giyim ürünlerindeki fiyat rekabetini şiddetlendirmiştir. Örneğin, geçmişte distribütörlerden ya da doğrudan ithalatçılardan alım yapan perakendeciler, günümüzde doğrudan ithalata, hatta ucuz işçilikle üretim yapan ülkelerde fason üretime yönelmişlerdir. Bu da perakendecilere, aracısız olarak doğrudan tüketiciye ulaşma imkânı vermiş ve fiyatların düşmesine yol açmıştır. Kotaların kalkmasıyla birlikte, büyük alım gruplarının alımlarını tek ya da birkaç ülkede yoğunlaştırması ve bunu üreticiler üzerinde kullanması, fiyatlar konusunda üreticilerin aleyhine önemli bir baskı unsuru oluşturmuştur. Dolayısıyla, bu baskı, hem üretici ülkeler arasında, hem de aynı ülkedeki üreticiler arasında şiddetli bir rekabetin yaşanmasına yol açmıştır.

Kotaların kalkmasıyla dünya tekstil ve hazır giyim pazarlarındaki koşullar değişmiş, firmaların 2005 öncesinde sahip oldukları tedarik imkânları büyük ölçüde sınırlanmıştır. Yeni dönemde ürün tedariki yanında hizmet sunumu da önem kazanmıştır.

Dünya tekstil ve hazır giyim ticaretine etki eden en önemli olay, Çin'in 11 Aralık 2001 tarihinde DTÖ'ye 143. üye olarak girmesi olmuştur. Çin bu üyelikle, DTÖ'nün "Tekstil ve Konfeksiyon Antlaşması"na tabii olmuş ve 2005 yılından itibaren kotaların kaldırılmasıyla tekstil ve konfeksiyon ihracatını önemli oranda artırmıştır. Bununla birlikte, 1,3 milyarlık nüfusa sahip olan Çin aynı zamanda önemli bir pazar durumuna gelmiştir.

Dünya hazır giyim ihracatı 2019 yılında 473,5 milyar dolar civarında gerçekleşmiş olup, bu rakamın 238,5 milyar doları örme ürünlerden, 235 milyar doları da örülmemiş ürünlerden oluşmaktadır.

Örme hazır giyim ticaretinde en önemli yeri kazaklar, t-shirtler ile kadın ve kız çocukları için takımlar tutmaktadır. 2019 yılındaki ticaret kazaklarda 50,1 milyar dolar, t-shirtlerde 44,7 milyar dolar, kadın ve kız çocukları için takımlarda ise 35,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Örülmemiş hazır giyim ticaretinde ise en önemli yeri kadın ve kız çocukları için takımlar ile erkek ve erkek çocuklar için takımlar tutmaktadır. 2019 yılındaki ihracat, kadın ve kız çocukları için takımlarda 67,4 milyar dolar, erkek ve erkek çocuklar için takımlarda ise 50,9 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Dünya Örme Giyim İhracatı (1.000 ABD \$)

GTİP No	Ürün Tanımı	2017	2018	2019	Değişim (18/18)
6101	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	2.291.264	2.512.904	2.589.715	3,06%
6102	Kadın/kız çocuk için dış giyim	2.941.247	3.285.948	3.597.791	9,49%
6103	Erkek/erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs	13.636.311	14.145.316	13.214.231	-6,58%
6104	Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	35.738.415	36.996.774	36.046.621	-2,57%
6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek	8.087.331	8.578.350	9.119.869	6,31%
6106	Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz	4.778.578	4.886.472	4.410.901	-9,73%
6107	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	7.056.547	7.292.427	7.475.023	2,50%
6108	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	12.356.679	13.039.887	12.993.506	-0,36%
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası	44.736.409	47.671.290	46.156.635	-3,18%
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya	50.126.236	55.399.865	59.001.233	6,50%
6111	Bebek için giyim eşyası	7.468.078	7.757.987	7.513.336	-3,15%
6112	Spor kıyafetleri, kayak, yüzme kıyafetleri	4.801.134	5.329.686	5.394.476	1,22%
6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan örülmüş giyim eşyası	1.119.907	1.165.144	1.121.107	-3,78%
6114	Diğer giyim eşyası	7.461.822	8.473.123	7.149.126	-15,63%
6115	Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler	13.309.234	14.124.790	14.114.793	-0,07%
6116	Eldiven	4.706.130	5.276.828	5.345.186	1,30%
6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı; hazır aksesuar ve parçaları	3.151.578	3.351.864	3.310.766	-1,23%
	Toplam	223.766.900	239.288.655	238.554.315	-0,31%

Kaynak: ITC Trademap

Ülkeler bazında bakıldığında, 2019 yılı itibarıyla örme hazır giyim ihracatında Çin (%29,9), Bangladeş (%8,7), Vietnam (%6,8), Almanya (%4,7), İtalya (%4,2), Türkiye (%3,8), Hindistan (%3,3), Hollanda (%2,8), Hong Kong-Çin (%2,6), Kamboçya (%2,5), İspanya (%2,4) Belçika (%2,2), Fransa (%2,2) ve Birleşik Krallık'ın (%1,6) ilk sıralarda yer aldığı görülmektedir.

Örülmemiş hazır giyim ihracatında ise Çin (%28,3), Bangladeş (%8,3) ve Viet Nam (%7,2) ilk üç sırada yer almıştır. Bu ürünlerin ihracatında önde gelen diğer ülkeler ise İtalya (%5,8), Almanya (%5,3), İspanya (%3,6), Hindistan (%3,5), Fransa, (%2,9), Türkiye (%2,7) ve Hollanda (%2,7) olmuştur.

Dünya Örülmemiş Giyim İhracatı (1.000 ABD \$)

GTİP No	Ürün Tanımı	2017	2018	2019	Değişim (%) (18/19)
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	14.734.403	16.739.322	17.501.760	4,55%
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	19.237.088	20.157.948	20.752.712	2,95%
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	48.555.515	51.740.518	50.923.919	-1,58%
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	64.293.867	67.379.104	67.602.402	0,33%
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	14.738.653	14.815.461	14.118.240	-4,71%
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	13.706.433	14.011.742	12.445.651	-11,18%
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	1.332.932	1.390.763	1.257.140	-9,61%
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	2.374.638	2.459.366	2.321.874	-5,59%
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	2.449.084	2.447.904	2.225.883	-9,07%
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	9.874.619	10.170.956	10.911.373	7,28%
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	12.336.620	12.863.899	14.309.231	11,24%
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	11.824.695	12.304.629	12.016.830	-2,34%
6213	Mendil	229.323	212.721	194.997	-8,33%
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	4.446.932	4.352.791	4.190.315	-3,73%
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	738.784	695.266	606.010	-12,84%
6216	Eldiven	992.175	1.092.855	1.117.196	2,23%
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	2.702.683	2.782.089	2.499.772	-10,15%
	Toplam	224.568.444	235.617.334	234.995.305	-0,26%

Kaynak: ITC Trademap

Ülkeler bazında 2019 yılı örme hazır giyim ithalatında A.B.D. (%22,1), Almanya (%9), Japonya (%6,2), İngiltere (%6), Fransa (%5,3), Hollanda (%4,1), İspanya (%4), İtalya (%3,8), Kanada'nın (%2,4), Hong Kong-Çin (%2,4) ilk sıralarda olduğu görülmektedir.

Örülmemiş hazır giyim ithalatında da benzer şekilde A.B.D. (%18,1), Almanya (%8,9), Japonya (%6,6), Fransa (%5,7), İngiltere (%5,5), İspanya (%5), Hollanda (%4,2), İtalya (%3,9), Güney Kore (%3) ve Hong Kong-Çin (%2,4) ilk sıralarda yer almıştır.

Dünya Örne Giyim İthalatı (1.000 ABD \$)

GTİP No	Ürün Tanımı	2017	2018	2019	Değişim (18/19)
6101	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	2.806.665	3.074.124	3.067.101	-0,23%
6102	Kadın/kız çocuk için dış giyim	3.868.229	4.170.005	4.188.731	0,45%
6103	Erkek/erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs	8.310.753	9.361.749	10.036.114	7,20%
6104	Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	26.552.359	28.709.768	29.570.621	3,00%
6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek	7.808.045	8.218.431	8.297.809	0,97%
6106	Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz	5.123.833	4.907.146	4.432.937	-9,66%
6107	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	6.412.295	6.905.965	7.036.689	1,89%
6108	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	11.093.023	11.620.162	11.394.448	-1,94%
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası	38.700.356	41.850.796	42.038.469	0,45%
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya	52.492.991	57.090.356	57.610.287	0,91%
6111	Bebek için giyim eşyası	7.595.228	7.826.439	7.468.531	-4,57%
6112	Spor kıyafetleri, kayak, yüzme kıyafetleri	4.584.976	4.898.442	4.836.941	-1,26%
6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan örülmüş giyim eşyası	939.296	977.807	946.803	-3,17%
6114	Diğer giyim eşyası	7.150.814	7.590.434	7.048.544	-7,14%
6115	Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler	11.894.653	12.503.135	12.507.752	0,04%
6116	Eldiven	4.060.542	4.463.355	4.630.432	3,74%
6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı; hazır aksesuar ve parçaları	2.428.079	2.458.113	2.557.168	4,03%
	Toplam	201.822.137	216.626.227	217.669.377	0,48%

Kaynak: ITC Trademap

2019 yılı itibarıyla dünya toplam hazır giyim ithalatının %20,1'ini (87.5 milyar dolar) ABD, %9'unu da Almanya (38,9 milyar dolar) gerçekleştirmiştir.

Dünya Örülmemiş Giyim İthalatı (1.000 ABD \$)

GTİP No	Ürün Tanımı	2017	2018	2019	Değişim (%) (18/19)
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	13.553.787	15.847.299	16.251.479	2,55%
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	17.488.141	20.061.528	20.034.787	-0,13%
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	41.407.907	43.654.816	43.458.411	-0,45%
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	52.425.962	57.098.701	60.361.752	5,71%
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	13.584.866	14.073.775	13.642.675	-3,06%
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	15.675.363	15.820.569	14.098.104	-10,89%
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	1.285.910	1.227.089	1.174.540	-4,28%
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	2.094.306	2.245.798	2.146.733	-4,41%
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	2.538.556	2.547.037	2.355.600	-7,52%
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	9.091.888	9.585.578	9.860.699	2,87%
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	10.731.575	11.372.838	12.264.793	7,84%
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	11.874.993	11.882.438	11.647.353	-1,98%
6213	Mendil	239.907	244.263	231.881	-5,07%
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	3.570.863	3.780.548	3.713.428	-1,78%
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	749.117	731.360	609.543	-16,66%
6216	Eldiven	1.081.794	1.200.881	1.174.635	-2,19%
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	2.156.609	2.104.604	2.502.105	18,89%
	Toplam	199.551.544	213.479.122	215.528.518	0,96%

Kaynak: ITC Trademap